

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/105/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217202385
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6217202385.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, proti žalovanému R. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX F., N. 16X/XX, o zaplatenie 155,- € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 10Csp/104/2017-54 zo dňa 08. 11. 2017, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, v ktorom okresný súd vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

II. Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú istinu 155,- € s príslušenstvom, istinu aj s príslušenstvom povolil žalovanému splácať v splátkach po 50,- € mesačne, vždy k poslednému dňu v mesiaci počínajúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť pod stratou výhody splátok, vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 62,54 %. Rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu istinu spolu s poplatkom, istinu v sume 155,- € spolu s poplatkom v sume 170,- €, zmluvnou pokutou vo výške 312,- €, trovami mediačného konania vo výške 154,75 €, poplatkom za upomienky vo výške 36,- €, spolu s v žalobe uvedenými úrokmi a úrokmi z omeškania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere č. 614901298 zo dňa 04. 02. 2013 poskytol žalovanému úver vo výške 300,- €, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s poplatkom vo výške 250,- € v 10 mesačných splátkach po 55,- € počnúc dňom 28. 02. 2013. Dňa 15. 07. 2013 požiadal žalovaný o úpravu splátkového kalendára formou posunu splátky a na základe tejto žiadosti mal byť celý úver splatený dňa 21. 04. 2014. Zmluvné strany sa dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tou spojenou. V zmysle všeobecných obchodných podmienok sa žalovaný zaviazal uhradiť v prípade porušenia podmienok zmluvy aj poplatok za zasielanie upomienok, celkom vo výške 36,- € a zmluvnú pokutu vo výške 312,- €. Účastníci zmluvy sa zaviazali pred podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu využiť mediáciu, mediačné konanie bolo vedené pred Mediačným centrom, zriadenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a. s. k urovnaniu sporu nedošlo, a preto si žalobca uplatnil aj náklady mediačného konania v sume 154,75 €. Žalovaný do podania žaloby uhradil 145,- €.

2. Po vykonanom dokazovaní okresný súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že zmluva bola uzatvorená podľa predpisov obchodného práva, predmetnú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa majú vzťahovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a podporne Občiansky zákonník. Súd časť zmluvy upravujúcej odplatu vo výške 250,- € považoval za časť v rozpore s dobrými

mravmi podľa § 39 OZ, nakoľko celková odplata predstavuje 83,33 % z poskytnutého úveru. Žalobca nepreukázal, nešpecifikoval výšku nákladov na vyhotovenie zmluvy, podľa ktorých by súd mohol posúdiť ich primeranosť. Z predloženej zmluvy súd zistil, že poplatok je tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % (97,88 €) a administratívnymi nákladmi vo výške 152,12 €. Žalobca odvolávajúc sa na všeobecné podmienky v žalobe uviedol, že tretina poplatku pripadá na úrok a zvyšok na administratívne poplatky, s čím však nekorešponduje znenie zmluvy, kde na poplatok pripadá suma 97,88 €, čo je viac ako tretina. Súd z prehľadu NBS, že priemerná úroková sadzba, ktorú poskytujú obchodné banky v sledovanom období február 2013 s dobou splatnosti do jedného roku bola 9,44 % a dohodnutá úroková sadzba 39,15 % je viac ako štvornásobkom takto uvedenej priemernej úrokovej sadzby, čo súd považoval taktiež za rozpor s dobrými mravmi. Keďže ustanovenie o úrokovej sadzbe súd považoval za neplatné, pričom ide o absolútnu neplatnosť, súd takto určenú úrokovú sadzbu nemohol znížiť, ale posúdil zmluvu ako zmluvu, v ktorej úroková sadzba uvedená nie je (§ 9 ods. 2 písm. i/ zák. č. 129/2010 Z. z.) a v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ toho istého zákona spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi preto nepriznal nárok na zaplatenie vyčíslených úrokov a poplatku vo výške 170,- €, keďže žalovaný žalobcovi uhradil sumu 145,- €, žalobca má nárok na vrátenie rozdielu z poskytnutej sumy a už zaplatených splátok, teda vo výške 155,- €.

3. Okresný súd považoval aj dojednanie o zmluvnej pokute za neprijateľné, nedohodnuté individuálne, keď spotrebiteľ pristúpil na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Súd má za to, že v danom prípade bola dohodnutá zmluvná pokuta len v prípade nesplnenia povinnosti žalovaného, pričom pre prípad porušenia povinnosti žalobcu nebola dohodnutá žiadna sankcia. Táto nerovnováha v právach a povinnostiach viedla súd k názoru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Súd mal za to, že zmluvná pokuta nerozlišuje závažnosť porušenia jednotlivých zmluvných povinností a z tohto hľadiska je jej primeranosť k porušeniu konkrétnej povinnosti nepreskúmateľná. Nárok na zaplatenie trov mediálneho konania súd žalobcovi nepriznal, keďže mal za to, že dohoda o mediácii nebola uzatvorená individuálne. Nárok na poplatok za upomienku súd nepriznal z dôvodu, že žalobca nepreukázal náklady súvisiace s ich vyhotovením o odoslaní a ani len ich existenciu.

4. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, § 39, § 41, § 544 ods. 1, 2, o úrokoch z omeškania rozhodol podľa ust. § 517 ods. 2 OZ, ďalej súd vec posúdil podľa ust. § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 písm. i/ a y/, § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a podľa zásady čiastočného úspechu v konaní.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 34 CSP) odvolanie žalobca, a to proti zamietajúcemu výroku. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožňuje strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, v ktorých sa zmluvné strany dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Žalovaný bol oboznámený s predmetnými ustanoveniami a súhlasil s aplikáciou Obchodného zákonníka, na znak čoho zmluvu podpísal. Žalovaný nehradil splátky riadne a včas, na výzvy a upomienky nereagoval, dlh sa stal splatným 23. 12. 2013 a konanie žalovaného malo za následok vznik nároku žalobcu na zmluvnú pokutu a úroky z omeškania. Zmluvná pokuta bola jasne a zrozumiteľne dojednaná v článku 5 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy. Žalovaný podpisom Zmluvy prejavil svoj súhlas s jej obsahom, ako aj obsahom všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré boli uvedené na zadnej strane Zmluvy, t. j. mal možnosť sa s nimi vopred sa oboznámiť. Jedinou podmienkou platnosti je primeranosť tejto sankcie v porovnaní so závažnosťou nesplnenia záväzku dlžníkom. Dojednanú výšku zmluvnej pokuty žalobca považuje za primeranú, nakoľko žalovaný v čase splatnosti úveru uhradil len 98,- €, t. j. bol dlhodobo v omeškaní. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované zmluvnou pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o zmluvnej pokute, bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomu došlo. V tomto smere poukázal na rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7C/256/2012 zo dňa 26. 02. 2015. Žalobca namietal, že okresný

súd sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s tým, prečo zamietol nárok žalobcu na zmluvnú pokutu žalobca ďalej poukázal na to, že výška, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane dohody o plnení v splátkach. Úrok patrí žalobcovi od vzniku úverového vzťahu, resp. poskytnutia finančných prostriedkov až do doby, kedy budú poskytnuté finančné prostriedky vrátené veriteľovi. Úrok, ako aj jeho zabezpečenie, žalobca považuje za primeraný a v súlade s dobrými mravmi, keďže v danom období podstatným spôsobom neprevyšoval výšku odplaty v obdobných prípadoch pri poskytovaní úverov inými nebankovými subjektmi, resp. bankami pri istom druhu finančných produktov. Ďalej tvrdil, že výška RPMN je uvedená aj vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ako aj v dokumente Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, s ktorými bol žalovaný oboznámený pred poskytnutím úveru, že potvrdil vlastnoručným podpisom. Tvrdil tiež, že slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Poplatok za poskytnutý úver nie je neprímerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. Výšku poplatku v časoch uzatvorenia zmluvy žalobca nenamietal. Zmluvné dojednanie, ktoré podliehalo prieskumu v tomto konaní, je celkom jednoznačne cenovým dojednaním a vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 1 OZ, ako aj článku 4 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS je vylúčené, aby súd preskúmaval primeranosť tohto dojednania. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Krajský súd ako súd odvolací odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku a v závislom výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP z nasledovných dôvodov:

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia týkajúcimi sa zamietajúceho výroku rozsudku okresného súdu a náhrady trov konania. Pri rozhodovaní okresný súd vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, z ktorého vyvodil aj správne právne závery. Vzťah medzi stranami sporu správne vyhodnotil ako spotrebiteľský, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pričom okresný súd v dôvodoch rozsudku jasne uviedol, z akého dôvodu považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Okresný súd riadne odôvodnil, z akého dôvodu považoval žalobcom uplatnený poplatok vo výške 250,- € z poskytnutého úveru vo výške 300,- € za dojednanie v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ žalobca uvádzal, že jedna tretina poplatku pripadá na úroky, jednou tretinou zo sumy 250,- € je 83,33 € a nie 97,87 €, ktorej sa dožadoval žalobca. Pokiaľ ide o úroky z poskytnutého plnenia vo výške 39,15 %, správne okresný súd zistil, že ide o úroky, ktoré sú štyrikrát vyššie, než úroky poskytované obchodnými bankami v sledovanom období február 2013 s dobou splatnosti do jedného roku, ktorých výška bola 9,44 %. Okresný súd taktiež riadne odôvodnil, z akého dôvodu považoval dojednanú zmluvnú pokutu za neplatnú, z akého dôvodu nepriznal žalobcovi náhradu trov mediálneho konania a náklady v súvislosti s upomienkami, pričom žalobca v odvolaní v podstate namietal len tú skutočnosť, že predmetná zmluva bola dohodnutá podľa Obchodného zákonníka, že jedinou podmienkou platnosti dojednania o zmluvnej pokute je primeranosť v čase uzavretia zmluvy, že súd sa nevysporiadal s tým, prečo nárok na zmluvnú pokutu zamietol, a tvrdil tiež, že výška, počet a termíny splátok boli v zmluve určené.

9. Okresný súd v dôvodoch rozsudku zaujal správny právny záver, že zmluvu nebolo možné v súdnej veci považovať za zmluvu uzavretú v súlade s Obchodným zákonníkom, ale keďže išlo o zmluvu spotrebiteľskú, táto mala byť uzatvorená v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a podporne v súlade s Občianskym zákonníkom. Námetka, že súd sa nevysporiadal s tým, prečo okresný súd nárok na zmluvnú pokutu zamietol, taktiež neobstojí, vzhľadom k tomu, že okresný súd sa s touto skutočnosťou vysporiadal (viď bod 16 dôvodov rozsudku okresného súdu), pričom žalobca tieto dôvody uvedené okresným súdom nerozporoval, namietal len že jedinou podmienkou platnosti dojednania o zmluvnej pokute je primeranosť v čase uzavretia zmluvy. Okresný súd riadne odôvodnil, z akého dôvodu nárok žalobcu na zmluvnú pokutu (ako aj nárok na náhradu trov mediálneho konania,

poplatku, náhradu trov upomienok) zamietol a len samotná tá skutočnosť, že žalobca inak hodnotí dojednanie o zmluvnej pokute, ako okresný súd, ešte neznamená, že okresný súd nesprávne zistil skutkový stav vecí, že nesprávne vec právne posúdil a že žalobcovi bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pokiaľ žalobca v odvolaní tvrdil, že výška, počet a termíny splátok boli v zmluve určené, odvolací súd poukazuje na to, že túto skutočnosť súd prvej inštancie ani nespochybňoval a táto skutočnosť nebola dôvodom posúdenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku o náhrade trov konania ako výroku, ktorý je závislý od rozhodnutia vo veci samej, ako vecne správny potvrdil. Vo výroku, ktorým okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 155,- € s príslušenstvom a povolil žalovanému splácať istinu s úrokom z omeškania v splátkach, zostal rozsudok okresného súdu ako odvolaním nenapadnutý, nedotknutý.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, ktorému však v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, a preto mu ich náhradu odvolací súd nepriznal.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).